

16/17/4-14/18/2019

„JÖVŐÉPÍTÉS” című Pályázati Program
IDŐSZAKOS BESZÁMOLÓ
MŰVÉSZETTERÁPIÁS FOGLALKOZÁSSOROZAT
2019.02.09-2019.04.29. időszaka

Művészetterápiás foglalkozásaink egyben a személyiség érését és a gyermek, serdülő szocializációját elősegítő tevékenység. Olyan sajátos általam kifejlesztett művészetterápiás módszert alkalmazok, amely képes a bennük lévő feszítő szorongást előidéző lelki traumákat előhívni, hogy azt a képzőművészet nemes eszközeivel szimbolikusan megjeleníteni tudják. Így a bennük lévő lelki problémákból, traumákból művészi értéket tudnak létrehozni. Fontosnak tartom, hogy elhiggyék, hogy ők is értékesek és képesek értékeket létrehozni saját egyéniségükből, pszichéjükben. Sajnos korábbi traumatizációjuk miatt kialakult bennük a tanult tehetetlenség, alkalmatlanság és inkompetencia érzéssel küszködnek. Ha megtapasztalják, hogy önkifejező módon az alkotás segítségével értéket tudnak előállítani akkor később az élet más területén is elhiszik magukról, hogy képesek az akadályokat leküzdeni, képesek célokat elérni, képesek terveiket megvalósítani nem lesznek sodródóvá, hanem kézbe veszik sorsukat, építik jövőjüket.

A rajzterápiás foglalkozások elején ellenállás érződik bennük, hogy ők nem tudnak rajzolni, nem tudják majd a feladatot teljesíteni. Első lépésként nagyfokú biztatással érem el, hogy elhiggyék, hogy érdemes belekezdeniük a rajzolásba, meg tudják csinálni. Továbbá nem csak egyéni feladatokat adok nekik, hanem közös képeket is alkotunk ahol a másikkal való együttműködést is gyakorolhatják védett terápiás közegben. Mivel saját traumáik és személyiségfejlődésük elmaradottsága miatt eléggé önközpontúak, nehéz számukra a másik emberhez való kapcsolódás, illeszkedés, elfogadás közös produktum létrehozása. Így a művészetterápiás tevékenység során ez is változik, szociális kompetenciáik fejlődnek.

Művészetterápiás foglalkozásaikon többek között a természet változásrendjére épülő önkifejező alkotó programot valósítunk meg, amely az eredendő gyermeki kifejezőmódra, a belső látásra, és az ebből táplálkozó népi műveltség, ősi természet-mitológiára épít. A népművészeti motívumokat és szimbólumokat nem másolják, hanem belülről átélve, továbbgondolva teremtik meg saját személyes szimbolikus képi világukat az alkotó gyermekek, serdülők és felnőttek. A népművészeti szimbólumok kiindulópontot jelentenek a természet folyamatainak átéléséhez, mely keretet adhat a saját elszenvedett traumáiknak, érzelmi elhanyagolásaik önkifejező módú szimbolikus feldolgozásához. A népművészeti formák felszabadító hatása mintát adhat az inkompetenciával küzdő, az interneten felnövekvő generációk számára, hiszen minden történelmi korban egyaránt működő ösképek rejlenek bennük. A mai ember élete töredezett ezért nagyon fontos, hogy a gyerekek, fiatalok folyamatokat éljenek át, ezért nagyon jó a természet folyamatainak szimbolikus átélése. A foglalkozásokon mindig az aktuális természeti időszakot dolgozzuk fel népművészeti formák segítségével.

2019.02.16-án Komlón a Damjanich úti Lakásotthonban tartottam közös foglalkozást az ott élő fiúk és a Munkácsy úti Lakásotthonban élő lányok számára. A másik helyszín a Mohács, Különleges szükségletűek Gyermekotthonában volt vegyesen különböző korosztályú fiúk és lányok számára.

A téma továbbra is farsang a Vízöntő időszak szimbolikus feldolgozása, a havat elfűvő február. Az előző téma a fagyott kristályszerkezetű téli havas, jeges világ feloldódik,

hullámtermészetűvé változik, öntik a vizet, hóolvadás ideje. Ilyenkor az emberek is felszabadulnak a téli szorongásból ez a rituális rendbontás a farsang ideje. A tél befelé forduló szorongásából hatalmas jókedvvel törnek ki az emberek. Az idáig őrzött belső feszültség elemi erővel tör fel, amit fel kell oldani, ne hogy nyílt agresszióba, tettegességbe csapjon át. Ezt a gondolatot vittük tovább egy üzbég népművészeti hímzés mustrája alapján. A hímzés kompozíció közepén egy Nap van, amely egyre jobban melegít, egyre erőteljesebben feszíti szét sugaraival a körülötte lévő kereteket, amelyek a hideget szimbolizálják. Minden kezd átmelegedni. Először ezt egy nagy közös képben rajzolták meg. Középre egy hatalmas virág - Napot rajzolva. A szétáradó energiákat volt, aki virág formájában, volt, aki tetoválásra hasonlító nonfiguratív formákkal jelenítette meg. Azután a témát egyéni alkotásokban is feldolgozták.

2019.02.19-én a Pécsi Gyermekotthonban tartottam foglalkozást fiuknak és lányoknak egyaránt. Farsangi figurák megjelenítése volt a cél. A feladat természeti formákból kialakított árnyképek (fenyőfa zuzmó diakeretben) rajzolása az alapján, amit beleláttak a gyerekek fantáziájuk segítségével. Ehhez az internetről letöltött vicces figurákat is kivetítettem, melyek kiegészítették rajzukat. Művészetterápiás szempontból itt is a szorongások feloldása volt a cél azzal, hogy a félelmeket szimbolizáló szörnyecskék vicces formában jelentek meg.

2019.02.22-én Szigetváron, Batthányi úti Lakásotthonban serdülő-korú lányoknak tartottam foglalkozást téma a „Vicces farsangi szörnyecskék a Farsang lényei a Vízöntő időszak hullámvászában” Nem csak vidám, hanem agresszív lények is megjelentek a Vízöntő hullámvászái között ezáltal oldva a téli szorongást a Vízöntő időszak felszabadulásában.

2019.03.08-án Szigetváron, Batthányi úti Lakásotthonban tartottam foglalkozást serdülő-korú lányoknak.

Rügymozdító március időszakába léptünk. Az idő tovább melegszik, azonban a farsang jókedve lecsendesedik. Látszólagos csend, nyugalom alakul ki, de - főképp a növényi lét belsejében - óriási életfolyamatok indulnak be. Beindul a fák nedvkeringése, a rügyek elkezdenek duzzadni, rügyezni. Ez a készületi időszak viszonylag elég hosszú. Ez az időszak egyben az áldozati halál időszaka is. A meleg hatására a télen elpusztult állati tetemek, növényi maradványok bomlásnak indulnak. Végső pusztulásuk trágyává teszi őket, amely azonban táptalaja az új élet megindulásának. A természet megújulása most a biokémiai lét síkján következik be. Ez az átmeneti időszak a csendes várakozás, az érlelődés, a belső átalakulás, a számvetés alkalmas ideje a személyiségfejlődésben.

Ennek jegyében adtam feladatot, virágemberkéket alkottak népművészeti formákból.

2019.03.19-én a Pécsi Gyermekotthonban tartottam foglalkozást fiuknak és lányoknak egyaránt. A már korábban a havat el fűvő február idején megalkotott lényecskékből olyan jelenetet kellett megrajzolni, ahol az egyik a másikon való segítség gondolata jelent meg. A gyerekekben a szociális érzékenységet fejlesztette. Mindenki elmesélte, hogy rajzán milyen szituációt igyekezett megjeleníteni.

2019.03.23-án Komlón a Damjanich úti Lakásotthonban tartottam közös foglalkozást az ott élő fiúk és a Munkácsy úti Lakásotthonban élő lányok számára. A másik helyszín a Mohács, Különleges szükségletűek Gyermekotthonában volt vegyesen különböző korosztályú fiúk és lányok számára.

A feladat a rügymozdító március megjelenítése, a virágzás megjelenítése, a gyümölcsfák kivirágzása és a madarak ének.

Egy nagy közös kép készítésével kezdtük, először mindenki egy virágot vagy madarat rajzolt kis lapra, melyet körbevágtunk és azt ragasztották fel az óriás rajzlapra. Utána ezeket a formákat rajzoltuk körbe a tavaszi táj megjelenítésével.

Azután a témát egyéni alkotásokban is feldolgozták a gyerekek.

2019.04.09-én a Pécsi Gyermekotthonban tartottam foglalkozást fiuknak és lányoknak egyaránt. A Kos csillagképet dolgoztuk fel a Kőrösi református templom mennyezet kazettái alapján. A csillagkép megidézi az ágzöldítő április időszakát, amikor hatalmas erővel támad fel a természet, újul meg azzal a lendülettel, ahogy a kosok is egymásnak mennek szarvaikkal. Minden üde-zöld, harsány.

Fontosnak tartom, a természet ezen megújulását átélhessék a gyerekek az alkotó munka segítségével.

2019.04.13-án Komlón a Damjanich úti Lakásotthonban tartottam közös foglalkozást az ott élő fiúk és a Munkácsy úti Lakásotthonban élő lányok számára. A másik helyszín a Mohács, Különleges szükségletűek Gyermekotthonában volt vegyesen különböző korosztályú fiúk és lányok számára. Aznap és előtte való napokban viharos, szeles idő volt. Villámlott, dörgött és esett is. Nagyméretű közösen rajzolt képeket készítettünk, előtte kis lapocskára mindenki a személyes szél jelét rajzolta meg, ezt felragasztottuk egy nagy lapra, aztán közösen körbe rajzolták az eső, a villámlás a felhő színeivel, formáival. Közben a gyerekek között is voltak heves interakciók egy szerelmespár összeveszett egymás-felé vad villámokat szórva, aztán kibékültek. A többi gyerek próbálta őket megnyugtatni.

2019.04.29-én Szigetváron, Batthányi úti Lakásotthonban tartottam foglalkozást serdülő-korú lányoknak. A honfoglalás-kori „palmettás” motívumokat dolgoztuk fel, amelyek az éppen kipattanó rügy formájára emlékeztetnek, így a rügyfakadást idézik meg. Ebben is a természet feltámadása és megújulása jelenik meg, amelyet a gyerekek átélve bennük is megszülethet a megújulás.

Pécs, 2019. 04. 30.

Platthy István
művészetterapeuta